

Neslihan Dogan

historica, wijkverkenner in het kader van 'De Collectie van de Gentenaar'

Een emotionele ontdekking in de beeldcollectie van Amsab-ISG

Op een warme zomerdag in juni ging ik door de collectie van het project 'Blijven plakken in Gent', die in Amsab-ISG wordt bewaard. Het Gentse stadsmuseum STAM en Amsab-ISG organiseerden dit ex-situpublieksproject naar aanleiding van vijftig jaar migratie. In het kader van dit project zijn er honderden foto's van belangrijke Gentenaars met roots in Marokko, Turkije, Italië, Spanje etc. gescand. Een aantal van de foto's werd gebruikt voor de tentoonstelling, maar de curatoren Tina De Gendt en Jozefien De Bock hadden ook oog voor de duurzame opslag van alle bronnen die in die context werden gegenereerd. De archieven die onderdak vinden in bewaarinstellingen, zijn vaak top-down gecreëerd in het kader van integratie, arbeid, juridische en politionele diensten, huisvesting, kind en gezin, onderwijs etc. In die zin is 'Blijven plakken' een van de weinige collecties die arbeidsmigranten en hun nakomelingen zelf hebben samengesteld. Daardoor bezit Amsab-ISG tot op heden misschien wel de grootste migratiecollectie die bottom-up is aangelegd.

Nietsvermoedend ging ik die bewuste dag in juni dus door de collectie. Ik zocht naar foto's die de Gentse migratiegeschiedenis in het kader van mijn nieuwe job als wijkverkenner in het STAM konden illustreren. Wat begon als het zoveelste bezoek aan de leeszaal, eindigde in een emotionele reünie met mijn grootvader.

Bij het doornemen van de schenkingen viel mijn oog op die van Ramazan Balci. Die naam kende ik! Ik had Ramazans zus geïnterviewd voor mijn scriptie en wist dus ook dat hij een neef was van mijn moeder. Mijn opa en Ramazans moeder waren broer en zus. Ik voelde me al redelijk euforisch toen ik een naam herkende die rechtstreeks aan mij gelieerd was, maar wat ik in de bestandenmap aantrof, tartte alle verbeelding. Tussen de prachtige zwart-witte familiefoto's trof ik ook een foto aan van mijn eigen opa, Kadir Cetinkaya en zijn Belgische vriendin. Hij stierf in 1985 – lang voor ik geboren was – in een auto-ongeluk in Turkije onderweg naar België, maar ik groeide zelf op met verschillende verhalen over hem. Zijn generatie kent hem als een belezen man die vaak koffiehuisen binnentrad met de Turkse krant *Hürriyet* onder zijn arm. Als ik verschillende generatiegenoten mag geloven, was hij ook een heel altruïstische man. Hij wees verschillende Turkse mannen de weg naar een job, een huis of een verblijfsvergunning. Volgens mijn moeder was hij ook heel streng en ijverig. Hij werkte vijf dagen in de week in de kartonfabriek van Bowater-Philips, maar aan zijn weekend mocht niemand komen. Hij trok dan zijn allermooiste zondagspak aan en ging naar de Mokabon in de Gentse Donkersteeg. Als mijn moeder geluk had, mocht ze mee. Ze zaten daar dan tussen Turkse, Marokkaanse, Italiaanse mannen en Belgische vrouwen. Die Belgische vrouwen

De grootvader van
Neslihan Dogan met
zijn vriendin.
(Amsab-ISG, Gent)

komen vaak voor in verhalen over de Turkse mannen van de eerste generatie. Zij migreerden in het begin dan ook helemaal alleen. Het is een publiek geheim dat verschillende mannen een Belgische vriendin hadden. Met de gezinshereniging sprongen veel van die relaties af. Anderen, zoals mijn grootvader, bleven ook na de gezinshereniging een Belgische vriendin hebben. Het gekke is dat ik eerst de vriendin op de bewuste foto herkende en dan pas mijn grootvader. In een oud familiealbum had ik reeds een andere foto van het koppel gezien.

Voor een buitenstaander zijn fotocollecties zoals die van 'Blijven plakken' in het beste

geval een hoop nostalgische foto's, maar voor migratiehistorici kunnen ze met de juiste context enorm veel vertellen. Ze belichten zaken die in een interview misschien niet eens vermeld zouden worden. Daarom wil ik nogmaals een pleidooi houden voor de bewaring, digitalisering en ontsluiting van dergelijke collecties. Niet alleen voor de migratiehistorici, maar ook voor de derde en vierde generatie, die hier vaak opgroeit met de gedachte dat de geschiedenis van Gent en bij uitbreiding van Vlaanderen en België niet over hen gaat.

'We made it to the archives', nu moeten we nog de geschiedenisboeken veroveren ...